Székesfejérvár, 1902. IX. évfolyam, 64. szám. Kedd, junius 10.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozditására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesitett új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Ne tessék prókátoroskodni ....

(k) Az adókivető bizottság tegnap kezdette meg szomoru működését, még pedig nem közmegelégedésre. — Hiába járatta ugyanis a könyörgő processziót *Plossek* Ferenc pénzügyigazgató önmagához, hiába igérgettek hetet-havat, hiába utasitotta a pénzügyigazgató ur az adóreferenseket, hogy a pangó közgazdasági, ipari s kereskedelmi viszonyoknak megfelelő s az eddiginél méltányosabb javaslat alapján történjék az adókivetés: *Bereczky* Miksa titkár nem tágitott, teljes egészében fentartotta javaslatát s ez alapon folynak a tárgyalások. A javaslatról már nyilvánitottuk nézetünket, az adókivető bizottság eljárásáról dr. *Steiner* Jákó ügyvéd mondott kemény itéletet, midőn a tárgyalási termet e szavakkal hagyta el: „Nem a helyes szempont, hanem bizonyos *más* tekintetek vétetnek figyelembe az adókivetésnél: *sógorság, komaság.*“ Szomoru igazság ez, mely ellen *Tóth* Aladár elnöknek, de a kincstár képviselőjének sem volt tiltakozó szava.

Az elvitázhatlan tény, hogy óriási aránytalanság jellemzi az adókivetést ugy az ügyvédi, mint az orvosi karnál, de még inkább szembeötlő ez az iparosok és kereskedők adójához viszonyitva. Szinte azt hinné az ember, hogy a polgárokból alakult bizottság fél a diplomás adófizetőktől s a mit veszit náluk a vámon, azt az iparosok és kereskedők révén akarja megnyerni. De hisz ez már nem ujság. Köztudomásu dolog, hogy a mai nyomoruságos viszonyok között legtöbb adót a háztulajdonos és földbirtokos fizet, utána következnek az iparosok és kereskedők, csak aztán jönnek a diplomás emberek, a kik mögött már csak a bankárok vannak. Az elsőknél megállapitható a jövödelem az utolsó fillérig, az utóbbiaknál ez meg nem történhetik. Az előbbiek járatlanok az adóügy labirintusaiban, az utóbbiak törvénytudó emberek, tehát nehezebb rajtuk kifogni. Ezt tapasztalhattuk már a tegnapi adótárgyalások során is.

Az ügyvédek és orvosoknál maga az adójavaslat sem volt tulmagas és tartozunk az igazságnak a kijelentéssel, hogy ha van méltányos része a javaslatnak, ugy ilyennek csakis e két osztályra vonatkozó előterjesztés tekinthető. A kincstári képviselő azonban mégis háttérbe szorult a tegnapi napon, ötven török kiáltotta a vétót a javaslat ellen, a mi nem is tetszett a kincstár képviselőjének, odakiáltott a zúgó tömegnek, hogy: *„Ne prókátoroskodjanak!* A rendreutasitást nem rakta zsebre az ügyvédi kar, visszautasitották az illetéktelen helyről érkezett rendreutasitást s kioktatták az adóprés képviselőjét. Az első rohamnak meg volt a hatása, az adókivető bizottság jóformán figyelembe sem vette az előterjesztés indokait, hanem attól teljesen függetlenül hozta meg határozatait. A javaslattal szemben e határozatok az adó leszállitását eredményezik, mégis a legutóbbi adó általánosságban már az ügyvédeknél is emeltetett.

A diplomás emberektől, ügy látszik, fél az adókivető bizottság, mely talán mindenhez, csak az adókivetéshez nem ért. Szinte szégyenlenünk kell, hogy e városnak vagyunk lakói. A betevő falatra leselkednek a zöldasztal avatlan emberei. Megszöktették már városunkból a gabonakereskedőket, most a zenetanárok ellen indult meg a hajsza. A kulturának e harcosai ugyis küzdenek a mindennapi kenyérért, most kimondják fejükre a halálos itéletet, megadóztatják ugy, hogy lehetetlen elviselniök. Nyúzzák meg őket egyenként, épitsenek a keservesen megszolgált garasokból megházakat, szegényházakat, aggintézeteket, mert lehetetlen megélniök egyébként, hacsak a lopás, rablás, zsarolás paragrafusait ki nem veszik a büntetőtörvénykönyvből.

Az ügyvédeknél 50 torok állt készen a védelemre, ma már ügyvédi meghatalmazásra volt szükség. Hát ez a jogegyen

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Ezer forint.

A bojtár levágta magát a bundájára és elkezdett sopánkodni.

— Mi bajod, Miska? kérdezte tőle a juhász föltör talán a nyavalya?

— Van eszében — felelt a bojtár s ujból kezdte a sopánkodást.

— De hát valami bajod csak van? — tudakolta tőle a juhász.

— Van hát. Az imént álmot láttam.

— Mit láttál?

— Álmot.

— És aztán?

— És aztán azt álmodtam, hogy ur vagyok.

— Te szamár! — fizette ki szegény fiut az öregebbik.

— Hej! János bácsi — tört ki a bojtár sóvárgó szemekkel — nem trófa dolog az urnak lenni. Annyi pénzem volt, hogy kiágaskodnék a bagósüvegemből is, ha abba rakom.

— És aztán?

— És aztán? — Csudálkozott el a kis bojtár — pénzem volt, ha egyszer mondom, pénzem mint a köles, pedig ha valakinek pénze van, az nem szamár. Bizony hogy nem.

— Te pedig bizony hogy az volnál — forrázta le az öreg.

— Magam venném meg ezt a nagy birtokot, magam tartanék számadó juhászt, kis bojtárt és a többi . . .

— Hát te ugyan mit csinálnál akkor? — gúnyolódott a juhász.

— Mit csinálnék? furcsa! én . . . én csak pipálnék közöttük.

— Te mamlasz, hát nem tudod azt megtenni igy is? Hiszen naphosszat mást se csinálsz, minthogy pipaszóval alszol a bundádon: ugy is kutya őrzi helyetted a nyájadat. Mi kell még?

— Ur szeretnék lenni . . . Hej ha énnekem sok pénzem volna!

— És azt hiszed, volna akkor olyan jó dolgod, mint igy?

— De volna ám! — sopánkodott a kis bojtár. — A kinek sok pénze van, annak mindnek jó dolga is van.

— Bolond ember vagy, — rontott neki a juhász — meglátszik, hogy a szemed világa nem ér tovább az orrod csücsánál. No — hát én csak a mondó vagyok — én nem szeretnék gazdag ember lenni.

A kis bojtár hamiskodó pillantást vetett a számadóra. Ajkát furcsán húzta félre, mintha azt akarta volna mondani, beszélj, beszélj, csak aztán legyen a ki elhigyje.

— No nem hiszed talán? — kérdezte a juhász sértődve.

A kis bojtár csak rázta a fejét. Hogy olyan ember is akadjon, ki nem kiván gazdag lenni, az nem fért a fejébe. És a számadó juhász miatta lelkét kibeszélheti, akkor se fér a fejébe.

Darabig szünet állott be. Egyik se tudta jóformán mivel folytassa. A végén mégis a hogy az a haszontalan bojtár olyan tamáskodó szemmel méregeti, csak azért is meg akarta győzni róla, hogy igazat beszélt . . . Nem kell neki a gazdagság, nem kell se testének se lelkének. Mert hiszen ha kellene . . .

— Ha kellett volna, akkor ma gazdag ember volnék — végezte be hangosan.

— Ke — kend, Jancsi bácsi? — tört ki meglepetve a bojtár.

— No persze, hogy én. Ugy ám, Miska, ugy nézz meg engemet, hogy nekem egyszer már ezer forint ütötte a markomat.

— Zsidót ölt talán, Jancsi bácsi? — kötekedett vele huncut módra a kis bojtár.

— Ölt a s sintér! — méltatlankodott a számadó — becsületes, igaz keresményem volt. Az igaz, hogy könnyen kerestem.

— Nem mondaná el nekem Jancsi bácsi, hogyan, mikép megy az a keresés?

— Miért ne? szivesen.

Jancsi bácsi megsodorintotta a bajuszát, egyet köhintett s azután hozzá fogott. Rövid volt különben az ezer forint históriája nagyon.

— Ott kezdem, hogy akkor történt, alig pár napra rá, mikor megházasodtam. Zsuzsit vettem el, ugy is ismered az anyjukomat, pedig nem volt semmije. Nem volt neki s elhidd öcsém, azért oda nem adtam volna egy emeletes házért: nagyon szerettük egymást.

Esténkint sokszor kiültünk az almafánk alá s mert a földön kevés vala a mi jussunk, annakokáért az éggel vesződtünk mindig. Valamennyi csillag a mienk volt s alig akadt köztük, melyiket a nevéről nem ismertünk volna. Megesett az is, hogy olvasni kezdtük egy . . . tiz . . . száz . . . hanem mire az ezerhez értünk, arra rendesen belegabalyodtunk.

Mai lapunk 4 oldal.

lőseg, ez a törvény előtti egyenlőség, ez a teherviselés egyenlő arányu megosztása!? Meddig tart még ez az állapot? Sokáig nem tarthat, mert a megsértett jogrend még az államhatalom szuronyaival szemben is elégtételt követel s a testében és lelkében megsanyargatott nép a létért való küzdelem folyamán a jogos önvédelemben nem kér, nem könyörög többé, hanem követel, akkor aztán megnyithatja az állam börtöneit, hogy vérbe és kemény vasba fojtsa azt az életet, mely ellen ő maga emelt először gyilkos fegyvert.

És itt tisztelettel adózunk *Havranek* József polgármesternek, a ki leplezetlenül rámutatott arra az igaztalanságra, mely az adókivetési eljárást jellemzi. Ott állott ma délelőtt a tényleg szegény nép háta megett, hogy mint a város polgármestere felemelje tiltakozó szavát a minden jogos alapot nélkülöző adóztatás ellen. Kérjük őt e helyen, kérjük százak nevében, hogy legfontosabb kötelességét, a nép érdekeinek megvédését a jelen körülmények között minden egyébnél szükségesebbnek tartsa, álljon ott, ha a már teljesen tönk szélén álló iparos és kereskedő osztály adójának megállapításáról lesz szó. De kérjük e város jogászembereit, igazság, helyes jogérzékük tegye kötelességükké, hogy a tudatlanok védelmében sikra szálljanak, mert ha ezen igaztalan eljárás áldozatot kiván, felelős érte minden ember, a ki az igazság védelmére szellemi képességénél fogva hivatott. Meg kell menteni e várost a végromlástól, mely ilyen közteherviselés mellett már nem lehet meszsze. Ezt kivánja az ország, a város érdeke egyaránt.

Ismételten felemlitjük, vegyék figyelembe a minden téren uralkodó pangást s gondolják meg, hogy az adóemelési kisérlet csak fokozza azt az elégedetlenséget, mely hova-tova „vörös zászló“ alá hivja a legbékésebb állampolgárt is, mert az óriási teher megélhetését lehetetleniti, eltipratásában pedig még a féreg is védi magát, ha kell, meg nem egedett fegyverekkel is!

UJDONSÁGOK.

— **A vármegye közigazgatása.** Ma d. e. 10 órakor ülésre jött össze a vármegye közigazgatási bizottsága s a sablónos jelentések közé került egy-két olyan dolog is, mely szomoru képét nyujtja a vármegye közigazgatási életének. Időszerü most az adótárgyalások folyamán felemlíteni, hogy az adóprés a vármegyében sem kevesebb erélylyel működött, mint városunkban. *Koller* Tivadar nehány konkrét esettel illusztrálja a helyzetet, midőn kuriózumkép felemliti, hogy az adó ily formán emeltetett: 150 koronáról 919 koronára, 120-ról 886-ra, 121-ről 1324-re. Örvendhet a vármegye közönsége, mert hogy nagy mérvet ölt a kivándorlás az utóbbi időben, azon nem is csodálkozhatunk. Ily adóemelés mellett alig akad a magyar földnek munkása s a kik még birják a terhet, már azok is külföldi utlevélről álmodoznak. Szinte azon kell csodálkoznunk, hogy a megyében kincstári követelés-hátralék á mult hó végén csak 905223 k. 57 fillér.

Dr. *Pajzs* Gyula is fején találta a szeget, midőn kijelentette, hogy van ugyan törvényünk, szabályrendeletünk mindenre, de nincsen végrehajtva a vármegyében. Azért van adminisztrációnk, hogy kellő szigorral végrehajtassanak a törvények. Az utóbbi időben főleg az ebadó körül tapasztalt orvoslást igénylő állapotokat. Tartanak ebeket derüre-borura, de hogy adó alá fel vannak-e véve, avval senki sem törődik. Ő legalább a vármegyében nem igen lát bárcával ellátott ebeket. Kéri az alispánt, utasitsa a főszolgabirákat erélyes intézkedésre. *Huszár* Ágost alispán, a ki teljes életében a legnagyobb rendben szokta találni a főszolgabirói hivatalokat, kijelenti, hogy efféle rendeleteket ő gyakran ad ki. Dr. *Pajzs* nem látja foganatját e rendeleteknek s azértakéri a csendőrséget támogatásra felkérni. Erre ugyan a csendőrség aligha fog vállalkozni, mert egyéb fontosabb teendője van, mint a kutya ellenőrzés. Na de nem baj, a jó öreg vicispán bácsi azért a numerusokat mindig példás rendben találja.

Ha még felemlitjük, hogy a közegészségügy nem kedvező, mert a heveny fertőző betegség a gyermekek között nagy mérvet öltött; továbbá, hogy az állategészségügy sem valami rózsás, mert 13 község van orbánc és sertésvész miatt zár alatt: elmondtunk mindent, a mi a mai ülésen közönségünket érdekli.

— **Székely Nándor temetése.** Egy kedves jóbarátunknak, a kath. sajtó egy lelkes munkásának koporsója körül gyültünk össze vasárnap délután, hogy elkisérjük utolsó földi utján, a hová férfikorának legszebb virágában jutott. A kedvezőtlen idő dacára is sokan rótták le a kegyelet adóját a kedves halott iránt, a ki először lapunk hasábjain edzette azt a tollat, melyet az ő kezében diadalra juttatni a könyörtelen halál nem engedte. Ő eltávozott sorainkból, de vigasztalja a boldogok honában a tudat, hogy a mit ő be nem fejezett, közös erővel fogjuk munkálni s győzelémre vinni. Nem sirattuk meg, de imádkoztunk érte, hogy legyen csendes az ő siri álma s boldog az itélet nagy napján a viszontlátás.

Székely Nándor megboldogult hirlapirótársunk temetésén, mely vasárnap d. u. 6 órakor volt, a budapesti sajtót *Bonitz* Ferenc, az Alkotmány szerkesztője képviselte, mig a helybeli sajtó munkásai csekély kivétellel teljes számban megjelentek. A klerus tagjai közül számosan vettek részt a gyászszertartáson, a hol a cist. Rend két tagja is megjelent. A ravatalra koszorut tettek:

Felejthetetlen drága gyermekemnek — édes anyád.

A Budapesti ujságirók egyesülete — felejthetetlen kartársának.

Az országos Pázmány egyesület — Érdemes hű tagjának.

Az „Alkotmány“ szerkesztősége — a sokat szenvedett bajtársnak.

A hű munkatársnak — Bonitz Ferenc.

A katolikus sajtó lelkes munkatársának — szerető barátai.

A székesfejérvári hirlapirók — a jó pályatársnak.

A Fejérmegyei Napló szerkesztősége — A kedves bajtársnak.

— **A közigazgatás egyszerüsitése.** A belügyministeriumban az egyszerüsitési eljárás tárgyában szaktanácskozások folynak. A gyámügyi egyszerüsités tárgyában tartandó tanácskozásra dr. *Hattyuffy* Dezső árvaszéki elnököt hivta meg városunkból a ministerelnök.

— Hej, ha minekünk annyi garasunk volna! — sóhajtott egyszer Zsuzsi egészen mellém simulva.

— Már mint annyi garas, a hány csillag van az égen? — kottyant bele a kis bojtár.

— Hát persze, — hagyta rá János bácsi.

— Azt elhiszem! — kiáltott fel lelkesedéssel Miska — az kitenne talán ezer forintot is.

— Szakasztott ugy számitottuk ki mi is. Azután próbáltunk, mit csinálnánk, ha minekünk ezer forintunk volna. Zsuzsi ott kezdte, hogy egy csomó malacot venne, én földet akartam árendálni, két tehenet, ekét, boronát szerezni s nem tudom, mi mindenben törtem még a fejemet, arra azonban jól emlékszem, a végén azt hoztuk ki, hogy mi mindenképen boldogok lennénk!

— Boldogabbak soha, mint most vagytok, — szólalt meg valaki a hátunk mögött.

Ijedten kaptuk hátra fejünket s legnagyobb csodálkozásunkra egy ember állott ott. Uri formája volt meglehetősen, csak kicsit kedvetlen arcot vágott, olyan formát, mint mikor valaki bor helyett ecetből huz jókorát.

Az az ember kihallgatta minden beszédünket.

De kinek jutna eszébe, hogy éjszakának idején valaki még idáig az erdőszélig elvetődjék! Uri embertől ugy látszik minden kitelik. Különben, ha elvetődött jól tette, ha beszédünket meghallgatta, azt se bántam, rosszat nem mondtunk.

Pedig ő rosszalta a beszédünket. Odaült mellénk, pipadohányt kért tőlem, rágyujtott és mondani kezdte, mennyire nincsen jó dolguk a gazdagoknak. Nincs annak nyugta, békessége egynek is. S ha a világon egyáltalán még lakoznak boldog emberek, akkor csak mi lehetünk azok.

Csodálkozással hallgattuk a beszédjét s ő csak mondta odább, mondta olyan komolyan, hogy ijedtünkben majdnem elhittünk neki mindent.

Éjfélre járt az idő, akkor elbucsuzott tőlünk. Eleget marasztottam, de hiába, ha kötéllel fogom, talán akkor se maradt volna. Hanem a pipa dohányomért fizetség fejébe egy kostököt adott minden bennevalóval együtt.

Álmosak voltunk, az nap nem bántottam, másnap este akartam rágyujtani belőle, mert szentül abban voltam, hogy finom uri dohánynyal lészen az bélelve.

Hanem mikor este megnyitom, hát szikrát hányt a szemem, de akkorát, hogy a göncöl szekerének egyetlen csillaga utána nem csinálja, ha mindjárt száz esztendeig találja is próbálni. Mert hát tudod-e, Miska, mi volt abban a kostökben.

— No, mi? — kérdezte a bojtár kiváncsian.

— Hát bankó, egész határra való bankó. Ijedtemben alig tudtam megolvasni. Ugy ezer forint körül lehetett.

— És mit csinált avval a pénzzel, János bácsi? — kérdezte sóváran a kis bojtár, vett rajta malacot, tehenet . . . ?

— Dehogy vettem. Hogy vettem volna!

— Hát mit tett mégis vele?

— Beleraktam a ládafiába s vártam mig az az ur majd visszajön megint.

— És visszaadta neki? csóválta fejét Miska — de nagy bolond volt kend, János bácsi!

— Dehogy adtam, hiszen vissza se jött az az ur.

— De mégis mi lett akkor avval a pénzzel? türelmetlenkedett a kis bojtár.

— Semmi . . . csak őriztem a ládafiában. Jaj! Dehogy mertem volna hozzányulni. És . . . és elhidd nekem, Miska, az a pénz alá ásta boldogságomat, attól a naptól fogva nem volt nyugalmam, békességem. Hozzá nem nyultam, mondom s mégis folyton azt féltettem. Álmomból föl-fölriadtam, ha a szél dörömbölt künn az ablakomon, rablóktól tartottam. Fölkeltem éjjel, megolvastam kétszer, háromszor, nem-e hibázik belőle, ha rosszul olvastam, összevesztem a feleségemmel, szóval az a pénz mintha Isten átka lett volna házamban. Akkor tanultam meg, milyen szegények a gazdag emberek.

— És az a pénz még most is meg van? — tudakolta lehangolva a kis bojtár.

— Nincsen, öcsém, volt a válasz — talán emlékszel, négy éve, hogy leégett a falunk temploma, a szegény emberek garasaiból nem futotta, pedig épiteni meg mégis csak kellett. Akkor jutott valami eszembe. Előhúztam a ládafiából azt az ezer forintot s elvittem a paphoz. De hogyan megköszönte! Majdnem a nyakamba borult. Az volt az első örömöm, mit nekem az a pénz csinált. És avval kő szakadt le a szivemről, azóta vagyok megint boldog, azóta lakozik ujból békesség a házamban . . . s azóta mondom el már százszor, ha nem ezerszer, hogy bolond a ki sok pénz után vágyakozik.

A kis bojtár némán feküdt a bundáján, üveges szemekkel meredt az égre, hol épen akkor kezdett az esti csillag pislogni. Mit gondolt magában, a jó Isten annak a megmondhatója.

Kincs István.

— **Doktorátus kitüntetéssel.** Sajnálatos jelenség, hogy régi kódexeinkkel, melyek valóságos kincses házát képezik a régi magyar irodalomnak, eddig behatóan még alig foglalkozott valaki, főképpen nem katholikus iró. Ujabban végre felébredt az érdeklődés, az Akadémia is 2000 koronás pályadíjat tüzött ki a kódexek forrásainak tanulmányozására, melyet, mint mi is megírtuk, dr. *Vargha* Damján ciszterci tanár nyert el, a ki három évvel ezelőtt „Kódexeink Mária-siralmai" c. beható értekezése alapján avattatott doktorrá. Az ő nyomdokain indult *Nyilasi* Rajmund ciszterci r. IV. éves teológus és tanárjelölt is, kitünő értekezést irva „Kódexeink Mária-legendái"-ról, melynek alapján f. hó 7-én a magyar irodalom-, nyelvészet- és művelődéstörténetből kitüntetéssel tette le a doktorátust. Gratulálunk a szép sikerhez és kivánjuk, hogy a fiatal tudósok lelkesedéssel folytassák szép irányú munkásságukat, hogy a keresztény középkornak irodalmi kincsei tiszta, katolikus szellemben legyenek a tudományos világ elé tárva.

— **Jubileum.** Mint már lapunk legutóbbi számában röviden megirtuk, fényes és lélekemelő ünnepély folyt le f. hó 7-én Csákvárott, a hol gróf *Esterházy* Miklós Móric uradalmának egyik alkalmazottja, *Traxler* Lajos pagonyvadász (vidékerdész) szolgálatának 40 éves jubileumát ünnepelte. Az ünnepély fényét nagyban emelte megjelenésével báró *Fiáth* Pál, megyénk főispánja, hogy a jubilánsnak a földmivelésügyi miniszterium megbizásából átadta a 40 éves szolgálati érmet és az elismerő okiratot. A megható ünnepély az erdőben, a grófi parkhoz közel fekvő „vadász-kápolna" előtti térségen tartatott meg, a hol a nagyszámu erdészeti személyzet, az uradalom tisztikara, a községi elöljáróság, valamint az ünnepeltnek barátai és tisztelői családjukkal együtt gyülekezve, lelkes éljenzéssel fogadták a főispánt, a ki a magas grófi család kiséretében érkezett az ünnepély szinhelyére. A gyönyörüen feldiszitett kápolnában tartott szent mise alatt a csákvári énekkar szebbnél-szebb egyházi dálokat adott elő; majd a istentisztelet után Isten szabad ege alatt felhangzott a „Hymnus" fenséges dallama, mire a főispán rendkivül hatásos, hazafias és fenkölt beszédet intézett az ünnepelthez. A mint az erdő talaja — ugymond — táplálja az egyes fákat, s viszont ezek lehullott leveleikkel uj éltető erőt kölcsönöznek a földnek, ép oly szoros viszony, oly egymásba füződő kapocs van az uraság és alkalmazottja között felkéri a gróf ő méltóságát, hogy tüzze fel az érmet az ünnepelt mellére. Szivből fakadt harsány éljen követte a főispán lelkes beszédét, mire a köztisztelet- és közszeretetben álló gróf az állam és a társadalom együttműködésére utalva, elismeréssel adózik a kormány iránt, mely az e nemü kitüntetések révén iparkodik elhallgattatni azon panaszos hangokat, hogy vége a régi jó időknek. Megható szavakkal emlékezik meg az ünnepelt érdemeiről, és azon reménynek ad kifejezést, hogy az érem az elmult szép idők még szebb emléke, és a jobb jövő biztos záloga legyen. Egy erdei dal eléneklése után a szép és felejthetetlen ünnepély véget ért. A báró főispán felhasználva ezen alkalmat, megtekintette a gróf Esterházy által saját költségen épitett és általa fentartott csákvári földmivelési iskolát, melynek mintaszerü berendezése és felszerelése figyelmét teljesen lekötötte, és a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta meg a tanulók feleleteit. Őszinte örömét fejezve ki a látottak és hallottak fölött, a fellobogózott községházára hajtott, a hol az elöljáróság és a községi képviselőtestület tagjai nagy lelkesedéssel fogadták. Rövid üdvözlő beszéd után megvizsgálta a főispán a község administrációját, a mely fölött tejles megelégedésének adott kifejezést.

— **Tornaverseny.** Megirtuk már, hogy a székesfejérvári elemi iskolák fiu-növendékei körülbelül 1200-an a nagyvásártéren versenyezve fogják bemutatni a modern paedagogia által annyira hangsúlyozott tornászásban elért ügyességeiket. Az eszme *Alaghy* Dezsőé, az iskolaszék fáradhatlan elnökéé, a szakszerü vezetés és rendezés óriási fáradságot igénylő munkája pedig *Lanzeritsch* Antal főgymn. tornatanár és elemi iskolai tanitóé. Vasárnap délután 800—1000 főre menő közönség várta a mi ifju seregünknek vitézi felvonulását. A komor felhők azonban az inukba terelte a bátorságot s mikor fél 4-kor a menet megindult volna a megyeháztérről, a hatalmas zápor elmosta az egészet. Az ifjuság a megyeházán talált menedéket, a honnan az eső után egy-egy sóskiflivel a kezében rohant kiki hazafelé. A verseny tehát elhalasztódott s ma délután mikor e sorokat irjuk, kezdődik ujra, ha ugyan az időjárás is úgy akarja.

— **Kitüntetett jegyző.** *Várady* Mihály soóskuti jegyző, ki immár 40 év óta szolgálja a közigazgatást, nagy kitüntetésben részesült. Ő Felsége ugyanis a koronás arany érdemkeresztet adományozta a veterán jegyzőnek. A kereszt ünnepélyes átadása f. hó 8-án volt Vaálban. Az ottani kaszinó feldiszitett termében összegyült ez alkalommal a járás előkelősége s *Szüts* Jenő főszolgabiró szép beszéd kiséretében tüzte fel az ünnepeltnek a keresztet, majd *Blauhorn* Jenő bicskei jegyző üdvözölte a jegyzői kar nevében a kitüntetettet. Az ünnepély után 80 teritékü bankett volt a kaszinó nagytermében, melynek folyamán az első felköszöntőt *Szüts* Jenő főszolgabiró mondta a királyra, majd *Taraffás* szolgabiró az ünnepeltet éltette. Még számos felköszöntő hangzott el s a társaság a legjobb hangulatban az éjféli órákig maradt együtt.

— **Hivatalos gyorsaság.** Szerencsics Gusztáv aba-sárkereszturi vasuti váltóőr mult hó 8-án távirat kézbesitése végett Abán járt. Haza mentében egy egyfogatu homokos kocsi elütötte s dacára annak, hogy a kocsi keresztül ment Szerencsicsen, a kocsis tovább hajtatott s azóta az ismeretlenség homályában rejtőzik. Az elgázolt ember bordatörést szenvedett, 22 napig állott orvosi gyógykezelés alatt s ennek dacára a vasuti felügyelőségnek csak most, egy hónap után jut eszébe a főszolgabirót felkérni a tettes kinyomozására. Ez bizony éppen nem tekinthető gyors hivatali intézkedésnek.

— **Panaszos levél.** A következő sorokat vettük s adjuk le szószerint:

Tisztelt Szerkesztő ur!

Becses lapja által értesültem, hogy kik lettek az Osztrák Magyar Bank helybeli fiókjánál cenzorokká kijelölve, köztük *Pollák* Henrik ur is. Nem lehet ugyan senkinek sem kifogása a nevezettnek jelleme iránt, de ő tulajdonképpen nem is kereskedő, hanem ügynök és azután vannak Fejérvárott érdemesebb, öregebb kereskedők is, kik a viszonyokat jobban ismerik és efféle bizalmi állásokra előbb tarthatnak igényt. Ugy látszik, az Osztrák Magyar Bank nincs kellően tájékozva és kérem a tekintetes szerkesztőséget a helybeli fiók vezetőségének figyelmét arra felhivni.

Egy polgár.

— **Harapós kutya.** Sipos József mohai lakos 2 éves Lajos nevű fiát f. hó 7-én megharapta *Kaposi* Ferenc mohai molnár házőrző kutyája. A gyermeket gyógykezelés végett dr. *Adler* Béla csoóri körorvoshoz vitték, a ki aligha van tisztában az ebmarás esetén követendő eljárással, mert ha ismerné a törvényes intézkedést, alig irna jelentésében igy az elöljáróságnak: „ha a község érdemes elöljáróságának biztos tudomása van arról, hogy a kutya nem veszett stb." Az elöljáróságnak a veszettségről csak akkor lehet biztos tudomása, ha ezt a hivatott szakértő, az állatorvos megállapitja. Ma már négy nap mult el azóta s a kutya még nem került megfigyelés alá s a kis gyermeknek a Pasteur-intézetbe való elszállitásáról sem gondoskodtak. Lehet, hogy a kutya nem volt veszett, de az ellenkezője sincs kizárva s igy dr. Adler ur eljárása szerint bármely megmart gyermek ki van téve a halálos veszedelemnek, főleg most, a midőn oly gyakran fordulnak elő veszettségi esetek. Nagyon jó volna, ha *Kálmán* Vince járási főszolgabiró kioktatná a körorvos urat e téren.

— **Öngyilkosság.** Egy héttel ezelőtt egy öreg szélütött ember, Hiesz József szabómester kereste fel lapunk felelős szerkesztőjét lakásán s keserü könnyek közt panaszolta el szomorú sorsát, a mely késő öreg korára a koldusbotot nyomta kezébe s az éhehalál szomorú küszöbére vezette.

— Hat gyermekem volt — ugymond — hat leány, a kiket minden tehetségem szerint igyekeztem a lehető legjobb helyzetbe juttatni. Az egyiket opera-énekesnőnek tanittattam éveken keresztül, a másikat a pósta-tanfolyamon képeztettem, megadtam, megtettem mindent értük, hogy boldogok lehessenek, el van látva valamennyi s most késő öreg napjaimban magamra hagytak, kitaszitottak. Elhagyott hites feleségem, a kinek ma gondomat kellene viselnie. 1852. óta vagyok fejérvári szabó-iparos, vagyont szerezni nem tudtam, mert a családomra költöttem minden keresetemet, a mult évben szélhűdés ért, azóta nem tudok tűt fogni a kezembe, hónapokig a Szt.-György kórház szenvedő lakója voltam s onnan kikerülve a várostól kaptam havonként 10 kor. segélyt, a melynek kiutalványozását azonban a tanács végzése folytán junius elsejétől beszüntették számomra. Mit tegyek most már? Felakaszszam magamat?

Szerkesztőnk megnyugtatta a szerencsétlen embert s megigérte, hogy minden lehetőt el fog követni az érdekében. Beszélt is Reé főkapitánynyal, a ki készségesen megigérte támogatását. Azalatt tudakozódtunk, hogy a gyermekei és felesége, a kik mindannyian tisztességes vagyoni körülmények közt élnek, nem volnának-e hajlandók a szegény öreg emberen segiteni. Tegnap kaptuk meg a választ Budapestről, hogy készségesen segitenek rajta és gondoskodnak róla öreg napjaira, ha ő is lemond arról a támogatásról, a melyet öreg korához nem illőleg egy fiatal özvegynél keresett és talált.

Tegnap este kereste szerkesztőnket, de nem találta otthon. Ma délelőtt aztán özv. Král Lajosné szülésznő lakásán egy kilences flauberttal a jobb halántékába lőtt. A lövés jól talált, összeroncsolta az agyvelőt. Csakhamar medjelent nála dr. Bierbauer Viktor főorvos s a Szent-György-kórházba szállittatta, a hol két órai kinlódás után kilehelte lelkét, hogy Istennél, a minden cselekedetek birájánál adjon számot életéről.

— **„Befejezett fegyelmi eljárás"** c. alatt a „Moór és Vidéke" a moóri főszolgabiróról azt irja, hogy a „fegyelmi erjárást" Huszár alispán Moórott foganatositotta és mindent a legnagyobb rendben talált. Jónak látja ajánlani, hogy lapunk, illetve a kérdéses cikkek irója a kivánt elégtételt adja meg. A hirlapirói kötelességgel mi tisztában vagyunk s ha állitásaink meg lesznek cáfolva, nem kérünk tanácsot olyan hirlapirótól, a ki annyit sem ért a közigazgatáshoz, mint hajdu a harangöntéshez. Mert jegyezze meg t. laptárs úr, itt még csak *„vizsgálatról"* és nem *„fegyelmiről"* van szó. Ez nagy különbség ám! A vizsgálat még nincs befejezve, mert még csak az ügyészi inditványig haladt az ügy, a határozat csak ezután következik. Köszönjük a felvilágositást, viszonzásul csak azt vagyunk bátrak ajánlani, hogy ha máskor a főszolgabiró úrnak tömjénezni akar, tegye ezt több tárgyismerettel s még több szakértelemmel. (k. b.)

— **Uj szénkénegraktár.** Polgárdi községben a földmivelésügyi miniszter szénkénegraktárt létesitett.

— **Meghivó.** Az „Egyenlőség asztaltársaság" *Bilkei* Ferenc városi biz. tag védnöksége alatt 1902 junius 29-én, Péter és Pál napján *Szüts* István zöldfa-utcai vendéglő és kerthelyiségében szegény gyermekek felruházása javára tekeversennyel egybekötött nyári táncmulatságot rendez. Belépti-dij: személyenkint 80 fillér. Családjegy 1 kor. 40 fil. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság következő vasárnap fog megtartatni. A tekeverseny délután 3 órakor kezdődik.

— **Baleset.** Kálozról irják lapunknak, hogy dr. *Magyar* József ottani községi orvos felesége saját lakásán oly szerencsétlenül esett el, hogy karját törte. Az első segélynyujtás után a szerencsétlenül járt nőt gyógykezelés végett Budapestre szállitották.

— **Kérelem.** A szorgalmas és jó magaviseletű iskolás gyermekeket a tanév végeztével jutalomkönyvekkel szoktuk kitüntetni, hogy ezáltal őket még nagyobb szorgalomra, társaikat pedig példájuk követésére buzditsuk. A m. t. közönség belátván a jutalmazásnak, mint nevelési eszköznek fontosságát, szives adományaival minden évben lehetővé tette, hogy az iskola ezen nemes célját elérhesse. Teljes bizalommal fordulok azért most a tanév végének közeledtével a nemes szivü tanügy- és gyermek-barátokhoz azon tisztelettelteljes kéréssel, hogy kegyes adományaikat most se vonják meg iskolás gyermekeinktől s érdemes tanulóink jutalmazására szánt filléreiket alulirotthoz juttatni kegyeskedjenek. A szives adományokról nyilvánosan fogok elszámolni. *Szirbek* József, a városi közs. el. iskolák h. igazgatója.

— **Megyebizottsági tag-választás Ettyeken.** Tudvalevő dolog, hogy az összel megválasztott *Andretti* Károly sóskuti káptalani bányabérlő választását a megye közigazgatási bizottsága annak kiskorusága miatt megsemmisitette. Most, junius 7-én volt az uj választás, melynek eredménye az, hogy *Puskás* János tordasi jegyző választatott meg. Egygyel szaporodott tehát a hatóság hivatalos gárdája.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A kormányhatóság az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t. c. aprólékos módositásában már lassankint annyira megy, hogy a vasárnapi munkaszünet betartása ismét lelkiismereti kérdéssé válik. A kereskedelemügyi miniszter az emlitett törvényt most ujabban a következőkben változtatja meg. Vaj gyártásnál a tejszin savanyodása miatt károk nélkül félbe nem szakitható munka vasárnapokon és Szent István király napján egész napon át végezhető. Sör, élő baromfi, romlékony természetü élelmi szerek, melyeknek fuvarozása, elszállitás céljából teherárukénti való feladása, valamint a teherárukénti érkező ily cikkekből álló küldemények kiadása és az állomásról való elfuvarozása, továbbá gyorsáruk, melyeknek fuvarozása, felvétele és kiszolgáltatása általában a mult évi rendelet értelmében vasárnapokon és Szent István király napján déli 12 óráig végezhető, oly helységekben, melyeknek állomásain az emlitett árukat szállitó vonatok déli 12 óra után közlekednek, a vonatközlekedés idejéhez képest munkaszüneti napokon déli 12 órán túl is fuvarozhatók, vasuti szállitásra felvehetők és kiszolgáltathatók. Élő állatok vasárnapokon, valamint Szent István király napján az egész napon át felhajthatók, szállithatók, megérkezésükkor a szállitási eszközökből kirakhatók és az állomásról rendeltetési helyükre szállithatók. — Már egyszer vége lehetne a rendeletekkel való kormányzásnak.

— **Szabadkőmüvesnek lenni — nagy dicsőség!** Azoknak a tetőtől talpig becsületes és jó keresztény uraknak, kik a szabadkőmives páholyokban nemcsak vakolnak, hanem még inkább vakulnak, ajánljuk a „Rivista della Massoneria Italiana" c. szabadkőmives folyóirat 1896. évfolyamának 78. oldalát megszivlelésül, hol ez áll: „(A szabadkőmivesség) célja minden királyság minden trón szétrombolása; erre segitőeszközül szolgál a pápaságnak és minden kinyilatkoztatott igazságnak megsemmisitése, továbbá az államnak alapos elvilágiasitása, az elvilágiasitott iskola, a keresztény családnak és minden tekintélynek szétdulása." Mindenesetre finom arcbőr kell ahhoz, hogy az ilyen társulatba még katholikusok is beállnak — gimplinek.

— **A csendőrség uj szervezése.** A belügyi kormány a csendőrségi őrsök decentralizálását, a legénységi létszámnak arányosabb beosztását, valamint a felügyeleti kerületek célszerübb felosztását határozta el. E munkálatokhoz a szükséges adatoknak a helyszinen való megszerzése céljából Széll Kálmán belügyminiszter most kiküldte Kosztka Pál alezredest és Petrkcy Lajos miniszteri titkárt, kik már megkezdték működésüket. Érkezésükről az illető vármegyék alispánját előzetesen értesitette a miniszter, meghagyván, hogy a kiküldötteket támogassák.

— **Hirdetmény.** Miután ismételve tapasztalom, hogy a malomcsatornának a Kallómalomtól a városi közfürdőig terjedő részében s a csatorna többi ágaiban is a fürdő idény beálltával mindkét nembeli gyermekek, sőt felnőttek is a nap minden szakában szemermet sértő módon öltözet nélkül fürdenek, figyelmeztetem a közönséget, hogy a malomcsatornának a Kallómalomtól a városi fürdőig, továbbá a sörházi malmon alul eső részében, valamint mindazon csatornaágban, mely a közönség szemléletének kitett helyen fekszik, a fürdés szigoruan tiltatik és ezen tilalom ellen vétők, illetőleg a házi függelem alatt állók szülei, vagy gondozói az 1879. XL. t.-c. 83. §-a alapján fognak büntettetni. — Székesfejérvár, 1902. junius hó 6-án. — *Reé* István, rfőkapitány.

— **Kis Élclap — Magyar Figaró.** *Széll* Kálmán belügyminiszter a következő rendelettel kedveskedett a törvényhatóságoknak: „Budapesten B. Virágh Géza kiadásában és szerkesztésében *„Kis Élclap"* c. alatt heti újság jelenik meg, mely Biró Miksa tulajdona és mely képeiben és közleményeiben a legszemérmetlenebb erkölcstelenség terjesztője. Azonkivül feletébb erkölcstelen irányzatú és szemérmet sértő képeket közöl a *„Magyar Figaró"* cimü újság is. Ezeknek a lapoknak szemérmet sértő képei pedig egyes üzletek és főleg a legtöbb dohánytőzsde kirakatokban láthatók. Felhivom a törvényhatóságot, hogy az 1897. évi junius hó 2-án 40003/B. M. sz. a. kiadott körrendelet értelmében ezen lapok szemérmet sértő képes ábrázolatainak a kirakatokból való eltávolitása iránt azonnal és legerélyesebben intézkedjék, egyidejüleg pedig utasitsa közegeit, hogy a szemérmet sértő nyomtatványok vagy képes ábrázolatoknak utcai kirakatokban való kiállitását megtiltó s fent hivatkozott belügyminiszteri körrendeletet a legszigorubban hajtsák végre."

Rendőrhatóságaink ugy látszik, a korábbi körrendeletről mitsem tudtak, hisz csakis igy terjedhetett ez a két, ocsmányságokkal telt hetilap. Egyébként elég szomoru dolog, hogy a hatóságok minden konkrét esetben miniszteri parancsot várnak.

— **Névváltoztatás.** Stern József polgárdi-i illetőségü, budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei Miksa és Emil vezetéknevüket belügyminiszteri engedélylyel „Szilágyi"-ra változtatták.

— **Kimutatás.** A jótékony nőegylet által saját pénztára javára a polgári lövölde összes helyiségében 1902. évi május hó 25-én rendezett virágünnepélyen az egylet által segélyezett szegények nyomorának enyhitésére felülfizetéssel az egylet pénztárát gyarapitották: (Folytatás.) Bihar Ferenc altábornagy, Karl István 8 korona., Schvarc Lázár 6 korona., Alaghy Dezső,K. Horváth István, Tóth Edéné, N. N., id. Gróf Zichy Jánosné, Gróf Zichy Luise, Werthem Ármin 5 korona., Deutsch Aladár, Karl Józsefné 4 korona., Závodnik Sándorné 3 korona 50 fillér. Flink Ferencné, Herman Edéné, Szabó B. András 3 korona., Csonka Németh István, Flaskár József, dr. Molnár József, Wertheim Pál, Tamás Vilmos, Wermes és Weisz cég 2 korona., Borsos N. Lurja Aladár, Závodnik Sándor 1 korona., Wertheim Juliska gyüjtése 25 korona. Ételt vagy bort adományoztak: Aujedszky Adolfné, Báró Jenőné, Bernáth Ignácné, Bernáth Pálné, Birkl Jánosné, Gróf Csáki Árpádné, Deutsch Ignácné, Deutsch Antalné, Destek Adolfné, Dubovszky Klementin, özv. Eitz Jánosné, Emhecht Józsefné, Faludi Miklósné, Dr. Fanta Adolfné, özv. Flits Miklósné, Flits Miklós, Fittler Béláné, Fleischer Lajosné, Id. Füstér Imréné, özv. Gebhard Ignácné, Gerő Jakabné, özv. Hahn Jakabné, Hamvassy Tihamérné, Havranek Antalné, Havranek Jánosné, Havranek Józsefné, Havranek Lajosné, Hertelendy Béláné, Huszár Adolfné, Karl Józsefné, Karl Istvánné, Kiss Ignácné, Kecán Izidorné, Kégl-Koller Kornélia, Keszler Árpádné, Dr. Kohn Károlyné, Kováts Lajosné szül. Szögyény-Marich Rozália, Keresztes Zsigmondné, Lichtneckert Antalné, Dr. Lőwy Károlyné, Madarassy Istvánné, Makay-Magyar Róza, Móroca Antalné, Matékovits Lajosné, Mészáros Ferencné, Molnár Béláné, özv. Nagy Istvánné, Pető Miksáné, Pfinn Istvánné, özv. Pichler Józsefné, Pisky Lászlóné, Pollasek Albinné, Dr. Pláner Béláné, Reinitz Lipótné, Reé Istvánné, Dr. Révy Ferencné Roszberger Károlné, Rostagni-Flőgel Karola, Dr. Schlammadinger Jenőné, Simon Sándorné, Dr. Szabady Józsefné Szepessy Gézáné, Szögyény-Marich Julia, Tóth-Szücs Laura, Tóth Gézáné, id. Tóth Béláné, ifj. Tóth Béláné, Dr. Varga Zsigmondné, Vajda Gézáné, Vöröss Szilárdné, Vitzlinger Lajosné, Závodnik Sándorné. Étel helyett adományoztak: Báró Fiáth Pálné, 20 koronát., Báró Bothmer Árpádné, Dietrich Szilárdné, özv. Felmayer Károlyné, Keszler Árpádné, özv. Madaras Lipótné, Rupprecht Henrikné, Vértessy Józsefné, Wertheim Árminné 10 koronát., Balogh Ferencné, Barnai Ignácné, Dr. Bierbauer Viktorné, Zollner Vincéné, Dr. Eisenbart Károlyné, Kenessey Gyuláné, Tóth Diána, 6 koronát., Almássy Jánosné, Burchard-Bélaváry Rezsőné, Grünfeld Pálné, Hübner Károlyné, Huszár Ágostonné, Mann Józsefnné, özv. Pellet Gáborné, Reichard Mórné, özv. Say Istvánné, özv. Dr. Say Józsefné, Schlammadinger Alajosné, Szerdahelyi Lászlóné 5 koronát., Brünner Jánosné, Berecky Miksáné, Deutsch Dávidné, Dieballa Györgyné, Emmerth Henrikné, özv. Eisenbarth Ferencné, Farkasdy Dezsőné, Dr. Fiáth Györgyné, Gánócy Flórisné, Göbel Jánosné, özv. Grundböck Ferencné, Hettyey Ferencné Kaltenecker Mártonné, Langer Jánosné, Dr. Lauschman Gyuláné, ifj. Lőwinger Mórné, Nagy Ignácné, Örvény Ivánné, Dr. Pataky Árminné, Pick Ignác, Pollák Gusztávné, Dr. Preisach Lipótné, özv. Práger Ignácné, Dr. Saára Gyuláné, özv. Say Rudolfné, ifj. Say Ferencné, Siebenrock-Zoch báróné, Simonsics Lajosné özv. Schmoll Györgyné, Dr. Szabó Elemérné, Szelestey Károlyné, Schlammadinger Gyuláné, Töltényi Antalné, Vajmár Ferencné, özv. Vámos Gyuláné, Váray Károlyné, özv. Vicenti Pálné, Wertheim Imréné 4 koronát. (Vége köv.)

— **A kivándorlási kongresszus elhalasztása.** A dunántuli kivándorlási kongresszus rendező bizottsága a Balatonfüredre julius hó közepére tervezett dunántúli kivándorlási kongresszust alkalmasint az őszre fogja elhalasztani, mert a napokban Miskolcon megtartott kongresszus anyagának feldolgozása oly horribilis feladatot adott a kivándorlási kongresszusok előkészitő irodájának, hogy eme dunántuli országrészi kongresszus anyagával a tervezett juliusi időpontra nem képes elkészülni.

— **A fejérmegyei gabonatermésben a fonálféreg** (Pilenchus devastator) valószinüleg a májusi hideg időjárás következtében igen elhatalmasodott, azért ajánljuk gazdáinknak, hogy kisérjék figyelemmel vetéseiket és kövessenek el mindent e veszedelmes ellenség elhatalmasodásának megakadályozására. Minden gazdának ajánljuk, hogy olvassa el Jablonowszky művét „Gabonavetéseinek kártékony fonálférgeiről" melyet az Országos rovartani állomás Budapesten (II. oszlop-utca 26) egyszerü megkeresésre ingyen küld az érdeklődőknek.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkitünöbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán teljes jótállással.

Előkerités

Gleditschia csemeték és magvak

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisü, igen gyorsan fejlődő növénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerités nevelhető pár év alatt, rendkivüli csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak at. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott utitetési és kezelési utasitás mellékeltetik. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 forint.

Diócsemeték Óriási jövedelmet biztositó voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkivül elterjedt.

Szines fenynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kivül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt czimére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család a hol annak tartalmát haszonra ne forditanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Igy még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgalatot tesznek. Cim:

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep"

Nagy-Kánya u. p. Székelyhid.

Nyomatott Szammer Kálmánnál, Székesfejérvárott.